

บทที่ 6

บทสรุป

ผู้วิจัยได้ผลสรุปจากการศึกษาคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน โดยศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้ว่า เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ในภาษาจีนกลางกับคำ ‘ได้’ ในภาษาไทย วัตถุประสงค์ทั้งสองประการดังกล่าว เมื่อได้ดำเนินการศึกษาแล้ว สามารถสรุปได้เป็น 3 หัวข้อดังนี้

6.1 ความหมายและเปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’

6.1.1 ความหมายของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’

ก) คำกริยาช่วย ‘hui’ มี 4 ความหมาย คือ แสดงถึงความสามารถ แสดงถึงความเป็นไปได้ แสดงว่าเก่ง เชี่ยวชาญ ชำนาญ และแสดงการบ่น โทษ

ข) คำกริยาช่วย ‘néng’ มี 7 ความหมาย คือ แสดงถึงความสามารถ แสดงถึงความเป็นไปได้ แสดงว่าเก่ง เชี่ยวชาญ ชำนาญ แสดงการอนุญาต ยินยอม เห็นชอบ แสดงถึงประโยชน์ใช้สอย แสดงการขอร้อง วิงวอน ขอความช่วยเหลือ และแสดงจุดมุ่งหมาย

ค) คำกริยาช่วย ‘kěyǐ’ มี 6 ความหมาย คือ แสดงถึงความสามารถ แสดงถึงความเป็นไปได้ แสดงการอนุญาต ยินยอม เห็นชอบ แสดงถึงประโยชน์ใช้สอย แสดงการขอร้อง วิงวอน ขอความช่วยเหลือ และแสดงว่าควรค่า คู่มีค่า

6.1.2 เปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’

ก) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ที่แสดงถึงความสามารถ ในบางบริบทสามารถใช้แทนที่กันได้ แต่ในบางบริบทก็ไม่สามารถใช้แทนที่กันได้ กล่าวโดยสรุปคือ

- 1) ความสามารถที่ได้จากการเรียนรู้ ฝึกฝนเป็นครั้งแรก ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ หรือ ‘néng’
- 2) ความสามารถที่ฟื้นคืนกลับมา ใช้คำกริยาช่วย “néng” หรือ ‘kěyǐ’
- 3) ความสามารถที่เป็นคุณสมบัติของสิ่งๆหนึ่ง ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ หรือ ‘néng’
- 4) ความสามารถที่ได้รับถ่ายทอดทางพันธุกรรม หรือเป็นสัญชาตญาณ ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’

หรือ ‘néng’

5) ความสามารถด้านเทคนิคของคนหรือสัตว์ ที่จะบรรลุถึงประสิทธิผลบางอย่าง ใช้คำกริยาช่วย ‘néng’ หรือ ‘kěyǐ’

6) ความสามารถในแง่ประสิทธิภาพ สมรรถภาพของสิ่งๆหนึ่ง ใช้คำกริยาช่วย ‘néng’ หรือ ‘kěyǐ’

7) ความสามารถที่เน้นเทคนิค ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’

8) ความสามารถอันเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ทำให้ต้องปฏิเสธความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ หรือ ‘kěyǐ’

9) ความสามารถอันได้จากการเรียนรู้หรือการฝึกฝนที่หมดไป ใช้คำกริยาช่วย ‘néng’ หรือ ‘kěyǐ’

10) ความสามารถที่มีความหมายเปลี่ยนเป็นความหมาย “เก่ง เชี่ยวชาญ ชำนาญ” ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ หรือ ‘néng’

จ) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ที่แสดงถึงความเป็นไปได้ ในบางบริบทสามารถใช้แทนที่กันได้ แต่ในบางบริบทก็ไม่สามารถใช้แทนที่กันได้ กล่าวโดยสรุปคือ

1) ความเป็นไปได้ที่เน้นผลการคาดคะเนของผู้พูด ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ ความเป็นไปได้ที่เน้นว่าความหวังของผู้พูดจะเป็นจริง ใช้คำกริยาช่วย ‘néng’ ความเป็นไปได้ที่เน้นปัจจัยภายนอก ใช้คำกริยาช่วย ‘kěyǐ’

2) ความเป็นไปได้ของปรากฏการณ์ธรรมชาติ ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ หรือ ‘néng’

3) ความเป็นไปได้ที่ต้องตามด้วยหน่วยกริยาหรือคำคุณศัพท์ที่มีความหมายแง่บวก ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ หรือ ‘néng’ ส่วนความเป็นไปได้ที่ต้องตามด้วยหน่วยกริยาหรือคำคุณศัพท์ที่มีความหมายแง่ลบ ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ เท่านั้น อย่างไรก็ตาม คำกริยาช่วย ‘néng’ สามารถตามด้วยหน่วยกริยาหรือคำคุณศัพท์ที่มีความหมายแง่ลบได้ซึ่งมี 3 กรณีคือ เมื่อมีคำวิเศษณ์ zhǐ วางอยู่หน้าคำกริยาช่วย “néng” เมื่อใช้คำกริยาช่วย ‘néng’ ในประโยคปฏิเสธ และเมื่อใช้คำกริยาช่วย ‘néng’ ในประโยคข้อนถามหรือประโยคคำถามที่ใช้คำลงท้าย ma

4) ความเป็นไปได้ที่แสดงการตกปากรับคำ ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’

5) ความเป็นไปได้ที่มีเงื่อนไข หรือแฝงไว้ด้วยเงื่อนไข ใช้คำกริยาช่วย ‘néng’

6) ความเป็นไปได้ที่สามารถใช้ร่วมกับคำลงท้าย de (的) ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’

7) ความเป็นไปได้ที่กล่าวถึงดำเนินอยู่ ใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ หรือ ‘néng’

8) ความเป็นไปได้ที่ไม่แน่นอน ใช้คำกริยาช่วย ‘kěyǐ’

ค) คำกริยาช่วย ‘hui’ และ ‘néng’ ที่แสดงว่าเก่ง เชี่ยวชาญ ชำนาญ ในบางบริบทสามารถใช้แทนที่กันได้ แต่เน้นความหมายต่างกันคือ คำกริยาช่วย ‘hui’ จะเน้นด้านเทคนิควิธีการที่จะกระทำสิ่งๆ หนึ่งให้ง่ายขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนคำกริยาช่วย ‘néng’ จะเน้นประสิทธิภาพของร่างกายหรือกำลังกายที่จะสามารถกระทำสิ่งๆ หนึ่งได้เป็นจำนวนมาก หรือเป็นเวลานาน

ง) คำกริยาช่วย ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ที่แสดงการอนุญาต ยินยอม เห็นชอบ สามารถใช้แทนที่กันได้ในประโยคบอกเล่า หรือประโยคคำถาม แต่ไม่สามารถใช้แทนที่กันได้ในประโยคปฏิเสธ เพราะรูปปฏิเสธของคำกริยาช่วย ‘néng’ แสดงน้ำเสียงที่อ่อนโยนกว่า มีความหมายว่า ไม่อนุญาตหรือไม่สมควรที่จะกระทำกริยานั้น ส่วนคำกริยาช่วย ‘kěyǐ’ แสดงน้ำเสียงหนักแน่น เป็นการห้ามอย่างเด็ดขาด

จ) คำกริยาช่วย ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ที่แสดงการขอร้อง วิงวอน ขอความช่วยเหลือ สามารถใช้แทนที่กันได้ แต่เน้นความหมายต่างกันคือ คำกริยาช่วย ‘néng’ เน้นความสามารถทางร่างกายและสติปัญญาที่จะช่วยเหลือ ส่วนคำกริยาช่วย ‘kěyǐ’ เน้นความยินยอม ความเต็มใจที่จะช่วยเหลือ

6.2 ลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’

6.2.1 ลักษณะทางไวยากรณ์ที่เหมือนกันของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’

คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ มีลักษณะทางไวยากรณ์ที่เหมือนกันคือ

- ก) สามารถตามด้วยคำกริยาหรือกริยาวลี คำคุณศัพท์หรือคุณศัพท์วลี คำสรรพนามชี้เฉพาะ และอนุประโยค
- ข) สามารถวางอยู่หน้าหรือหลังคำหรือวลีบอกเวลา
- ค) สามารถใช้ร่วมกับคำกริยาช่วยอื่น
- ง) สามารถมีคำวิเศษณ์มาขยายได้
- จ) ไม่สามารถตามด้วยกรรมที่เป็นคำนามหรือนามวลี
- ฉ) ไม่สามารถลงคำปัจจัยกริยา
- ช) ไม่สามารถตามด้วยหน่วยเสริมบอกทิศทาง
- ซ) สามารถใช้ตามลำพังในการตอบคำถาม
- ฌ) สามารถทำหน้าที่เป็นภาคแสดงตามลำพัง
- ญ) สามารถใช้ในโครงสร้าง bù X bù
- ฎ) สามารถสร้างประโยคคำถามในโครงสร้าง X bù X ได้

6.2.2 ลักษณะทางไวยากรณ์ที่ต่างกันของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’

คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ มีลักษณะทางไวยากรณ์ที่ต่างกันคือ

ก) คำกริยาช่วย ‘hui’ และ ‘néng’ ที่มีความหมาย “ความสามารถ” เมื่อตามหลังคำวิเศษณ์บอกระดับแล้ว ความหมายจะเปลี่ยนไปเป็น “เก่ง เชี่ยวชาญ ชำนาญ” แต่คำกริยาช่วย ‘kěyǐ’ ที่มีความหมาย “ความสามารถ” ไม่สามารถใช้ร่วมกับคำวิเศษณ์บอกระดับได้

ข) คำกริยาช่วย ‘hui’ ที่มีความหมาย “ความสามารถ” สามารถเปลี่ยนโครงสร้างประโยคจาก “ประธาน+คำกริยาช่วย+กริยาวิเศษณ์” เป็น “กริยาวิเศษณ์+ประธาน+คำกริยาช่วย” ได้ แต่คำกริยาช่วย ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ไม่สามารถเปลี่ยนโครงสร้างเช่นนี้ได้

ค) คำกริยาช่วย ‘kěyǐ’ ที่มีความหมาย “อนุญาต ยินยอม เห็นชอบ” สามารถวางไว้หน้าประธาน และสามารถเปลี่ยนโครงสร้างจาก “ประธาน+kěyǐ+หน่วยกริยา” เป็น “kěyǐ+ประธาน+หน่วยกริยา” ได้ แต่คำกริยาช่วย ‘hui’ กับ ‘néng’ ไม่สามารถใช้ในลักษณะนี้

ง) คำกริยาช่วย ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ สามารถทำหน้าที่ขยายกริยาที่เป็นกริยาในรูปคำซ้ำได้ แต่คำกริยาช่วย ‘hui’ ไม่สามารถใช้ในลักษณะนี้

6.3 เปรียบเทียบความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำ ‘ได้’ ในภาษาไทย

6.3.1 เปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำที่มีความหมายเดียวกันในภาษาไทย

คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำที่มีความหมายเดียวกันในภาษาไทยนั้นสามารถเปรียบเทียบโดยสรุปเป็นตารางดังนี้

คำที่มีความหมายเดียวกันใน ภาษาไทย	‘hui’	‘néng’	‘kěyǐ’
ความสามารถ	(สามารถ)...ได้, เป็น	(สามารถ)...ได้	(สามารถ)...ได้
ความเป็นไปได้	จะ, อาจจะ, น่าจะ, คง จะ, (จะ)ต้อง...(แน่ๆ)	จะ, อาจจะ, น่าจะ, จะ...ได้	จะ, ได้
เก่ง เชี่ยวชาญ ชำนาญ	เก่ง	เก่ง	
บัน โทษ	ได้แต่, เอาแต่, ดีแต่		

คำที่มีความหมายเดียวกันใน ภาษาไทย	‘hui’	‘néng’	‘kěyǐ’
มักเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้นบ่อยๆ หรือมี โอกาสเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้นได้ง่าย	บ่อย , ง่าย		
อนุญาต ยินยอม เห็นชอบ		...ได้	...ได้
ขอร้อง วิงวอน ขอความช่วยเหลือ		...ได้	...ได้
ประโยชน์ใช้สอย		(ใช้)...ได้	(ใช้)...ได้
จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์		จะ(สามารถ)...ได้ จะได้...	
ควรค่า คู่มีค่า			คู่มี(ค่า), ควร(ค่า)

6.3.2 เปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำ ‘ได้’ ในภาษาไทย

ความหมายของ ‘ได้’ ในหนังสือไวยากรณ์ไทยและพจนานุกรมไทยต่างๆ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับความหมายที่ตรงกันกับคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ในภาษาจีนแล้ว มีเพียงสองความหมายที่ตรงกัน คือ ความหมาย “ความสามารถ” และ “อนุญาต”

ก) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ ที่มีความหมาย “ความสามารถ”

1) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘ได้’ ที่มีความหมาย “ความสามารถ” มีความเหมือนกันคือ เมื่อแสดงถึงความสามารถที่ได้เกิดจากการเรียนรู้หรือการฝึกฝนเป็นครั้งแรก คำกริยาช่วย ‘hui’ หรือ ‘néng’ จะลงท้ายด้วย le เสมอ ซึ่งตรงกับภาษาไทยคือ ‘ได้’ และจะตามด้วย “แล้ว” เสมอ รวมทั้งคำกริยาช่วย ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ที่แสดงถึงความสามารถที่ฟื้นคืนกลับมาก็มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับที่กล่าวข้างต้น

2) คำกริยาช่วย ‘hui’ กับ ‘ได้’ ที่มีความหมาย “ความสามารถ” มีความแตกต่างกันด้านความหมายคือ “ได้” ไม่สามารถใช้เน้นความสามารถด้านเทคนิค ส่วนคำกริยาช่วย ‘hui’ สามารถใช้เน้นความสามารถด้านเทคนิค ซึ่งตรงกับคำกริยาช่วย “เป็น” ในภาษาไทย

ข) คำกริยาช่วย ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ มีความหมายตรงกันคือ “อนุญาต” แต่ในรูปปฏิเสธมีเพียง bù néng เท่านั้นที่แสดงความหมายว่า “ไม่ได้” ส่วน bù kěyǐ แสดงน้ำเสียงที่หนักแน่นกว่า ซึ่งมีความหมายตรงกับคำ “ห้าม” ในภาษาไทย

6.3.3 เปรียบเทียบลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับ ‘ได้’ ในภาษาไทย

ก) ลักษณะทางไวยากรณ์ที่เหมือนกันของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับ ‘ได้’ ในภาษาไทย

1) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ สามารถทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายของคำกริยา คำคุณศัพท์ และกริยาวลีได้

2) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ สามารถใช้ในการตอบคำถามตามลำพังได้

3) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ สามารถใช้ในโครงสร้าง “bù X bù” เพื่อแสดงความหมายและน้ำเสียงต่างๆ คำกริยาช่วย ‘ได้’ ในภาษาไทย ก็มีการใช้ในลักษณะเช่นนี้เหมือนกัน

4) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ สามารถใช้ร่วมกับคำกริยาช่วยอื่นๆ ได้

5) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ มีคำวิเศษณ์มาขยายได้

ข) ลักษณะทางไวยากรณ์ที่ต่างกันของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับ ‘ได้’ ในภาษาไทย คือ

1) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ สามารถตามด้วยสรรพนามชี้เฉพาะ zhèyàng (這樣) และ nàyàng (那樣) ได้ แต่ ‘ได้’ ไม่สามารถทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายสรรพนามชี้เฉพาะ “แบบนี้” และ “แบบนั้น” โดยไม่มีหน่วยหลักอยู่ด้วย

2) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ สามารถทำหน้าที่เป็นภาคแสดงตามลำพังได้ แต่ ‘ได้’ ไม่สามารถทำหน้าที่เป็นภาคแสดงตามลำพัง ยกเว้นในกรณีที่มิวลีหรืออนุประโยคทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

3) คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ สามารถสร้างประโยคคำถามโดยใช้โครงสร้าง “X bù X” ได้ คำกริยาช่วย ‘ได้’ ในภาษาไทย ก็มีการใช้ในลักษณะเช่นนี้เหมือนกัน คือการใช้คำ “ไม่” มาช่วยในการตั้งคำถาม แต่จะใช้ว่า “ได้หรือไม่(ได้)” ซึ่งแสดงน้ำเสียงที่ค่อนข้างเป็นทางการ หากใช้ในภาษาพูด จะใช้ว่า “ได้ไหม”

6.4 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ มีความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ที่ซับซ้อน ผู้วิจัยจึงขอเสนอข้อสังเกตและข้อควรระวังในการใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ และข้อเสนอแนะบางประการ ดังนี้

ข้อหนึ่ง ในการเลือกใช้คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ หรือ ‘kěyǐ’ ที่มีความหมายเหมือนกัน ควรพิจารณาจากความหมายพื้นฐาน และการเน้นความหมายของคำกริยาช่วยแต่ละคำเป็นหลัก

ข้อสอง คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ที่แสดงถึง ความเป็นไปได้ โดยพื้นฐานแล้ว จะแสดงถึงความเป็นไปได้ในอนาคต แต่ถ้าในประโยคมีคำหรือวลีบอกเวลาที่เป็นอดีตหรือปัจจุบันอยู่ด้วย ขอบเขตความหมายของความเป็นไปได้นั้นก็จะเปลี่ยนไปตามคำหรือวลีบอกเวลานั้นๆ

ข้อสาม ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเพียงการศึกษาเปรียบเทียบความหมายและ ลักษณะทางไวยากรณ์ของ ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำ ‘ได้’ ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาช่วยเท่านั้น ใน การศึกษาครั้งนี้ ไม่ได้ศึกษา ‘hui’ ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาแท้ ซึ่งสามารถเทียบได้กับคำกริยาแท้ “เป็น” ใน ภาษาไทย เช่นเดียวกับคำกริยาช่วย ‘hui’ ในบางบริบทที่สามารถเทียบได้กับคำกริยาช่วย “เป็น” ในภาษา ไทย ดังนั้นการเปรียบเทียบคำกริยาแท้ “hui” กับคำกริยาแท้ “เป็น” ในภาษาไทย จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่ควร จะศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

ข้อสี่ ในการศึกษาครั้งนี้ ไม่ได้ศึกษาคำคุณศัพท์ ‘kěyǐ’ ที่ใช้เป็นภาคแสดงในประโยค ซึ่งสามารถ แสดงความหมายทั้งในแง่บวกและลบ คือหมายความว่า “ดี ไม่เลว” หรือ “ร้าย ร้ายกาจ” ผู้วิจัยเห็นว่าการ ศึกษาวิเคราะห์คำคุณศัพท์ ‘kěyǐ’ เป็นหัวข้อที่น่าสนใจที่อาจจะทำการศึกษาวิจัยต่อไป